

PROCEDURY REAGOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA

WEWNĘTRZNYCH ZAGROŻEŃ FIZYCZNYCH W SZKOLE

W I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM IM. MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W GARWOLINIE

Celem realizacji procedur postępowania w przypadku wystąpienia wewnętrznych zagrożeń fizycznych jest podnoszenie bezpieczeństwa uczniów i nauczycieli. Stosowanie szczegółowych kroków interwencyjnych wobec uczniów nieprzestrzegających zasad regulaminu szkolnego jest równoległe ze stosowaniem kar zawartych w statucie.

1. PROCEDURA WSTĘPU DO BUDYNKU I PRZEMIESZCZANIA SIĘ PO NIM

2. Wstęp do budynku szkoły odbywa się w godzinach jej pracy. Wstęp poza godzinami pracy możliwy jest na podstawie pisemnej zgody Dyrektora i/lub na podstawie zakresu obowiązków służbowych na podstawie umocowania prawnego np. zakresu obowiązków wynikających ze stosunku pracy.
3. Wstęp do budynku, przemieszczanie się po nim i opuszczanie są zawsze monitorowane i rejestrowane poprzez prowadzenie księgi wejść/ wyjść, legitymacji osób w wejściu do szkoły.
4. Budynek szkoły jest monitorowany 24 godziny na dobę, przez 7 dni w tygodniu.
5. Osoby trzecie oczekują na kontakt z pracownikami szkoły w sekretariacie lub innym wyznaczonym miejscu dla petentów
6. Klucze do sal lekcyjnych – o ile nie są stosowane zintegrowane systemy dostępu do pomieszczeń na terenie budynku – znajdują się w pokoju nauczycielskim (jeden zestaw) oraz klucze zapasowe, w szafie zamykanej w zamkniętym pomieszczeniu bez możliwości dostępu przez osoby trzecie.
7. Wszelkie naruszenia procedury należy zgłaszać Dyrektorowi lub osobie upoważnionej.
8. Wtargnięcie siłą na teren szkoły, akt terrorystyczny i inne bezprawne akty przemocy należy zgłaszać odpowiednim służbom porządkowym i organom.
9. Zabronione jest przemieszczanie się po terenie szkoły z wielkimi paczkami bez sprawdzenia co się w nich znajduje.

2. PROCEDURA PORZĄDKOWA

1. Przynajmniej raz w tygodniu należy dokonać oględzin całego budynku z wewnątrz i na zewnątrz.
2. Codziennie każdy pracownik na swoim stanowisku powinien sprawdzać czy nie nastąpiła jakaś podejrzana zmiana na jego stanowisku pracy, czy nie uszkodzono zabezpieczeń, nie pozostawiono podejrzanych paczek.
3. Dozorca kilka razy w ciągu dnia podczas swojej pracy powinien dokonać oględzin budynku, sprawdzić czy wszystkie drzwi, okna są zamknięte oraz czy na terenie

budynku nie pozostają osoby, które nie posiadają upoważnienia, aby tam przebywać poza zwykłymi godzinami pracy.

4. W przypadku wtargnięcia na teren nieruchomości, dozorca ma obowiązek wezwać odpowiednie służby np. policję oraz firmę świadczącą usługi ochrony mienia, jeżeli z taką podpisano odpowiednią umowę. Następnie należy powiadomić Dyrektora i/ lub upoważnioną przez niego osobą.

3. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU BRAKU ZMIANY OBUWIA

1. Interwencja bezpośrednia

- zwrócenie uwagi uczniowi

2. Poinformowanie wychowawcy o tym fakcie:

- bezpośrednio
- pośrednio poprzez wpis uwagi do dziennika

3. Interwencja wychowawcy:

- rozmowa z uczniem wyjaśniająca przyczyny braku zmiany obuwia
- rozmowa z rodzicami ucznia – próba zdefiniowania problemu
- zastosowanie kary statutowej, np. upomnienie wychowawcy

4. PROCEDURA W PRZYPADKU WAGARÓW, POWTARZAJĄCYCH SIĘ NIEUSPRAWIEDLIWIONYCH NIEOBECNOŚCI NA LEKCJACH.

1. Uczeń ma obowiązek dostarczyć swojemu wychowawcy usprawiedliwienie nieobecności w szkole w ciągu tygodnia od dnia, kiedy po tej nieobecności zaczął uczęszczać ponownie do szkoły.

2. Wychowawca dokonuje weryfikacji frekwencji, wypełniając arkusz monitorowania frekwencji, do dnia 15 następnego miesiąca, składając dokument u pedagoga/psychologa szkolnego.

3. W przypadku, gdy uczeń w przeciągu miesiąca ma od 1 godziny do 15 godzin nieobecnych nieusprawiedliwionych, wychowawca zobowiązuje ucznia do założenia zeszytu obecności, w którym nauczyciele potwierdzają jego obecność swoim podpisem. Informuje rodziców o zeszycie i konieczności codziennej kontroli, potwierdzonej ich podpisem. W sytuacji, gdy powyższe działania nie skutkują, wychowawca wysyła do rodziców Upomnienie w sprawie regularnego posyłania dziecka na zajęcia szkolne.

4. W przypadku ucznia, który w danym miesiącu opuścił bez usprawiedliwienia powyżej 15 godzin lekcyjnych wychowawca przekazuje pedagogowi Arkusz monitorowania

spełniania obowiązku szkolnego zawierający informację o skali problemu, przyczynach nieobecności i podjętych działaniach.

5. Pedagog/psycholog we współpracy z wychowawcą przeprowadza rozmowę indywidualną z uczniem, a w razie potrzeby z jego rodzicami.
6. W przypadku, gdy wyżej wymienione działania nie przynoszą pozytywnych rezultatów dyrektor informuje gminę o nie realizowaniu obowiązku szkolnego. W szczególnych przypadkach dyrektor szkoły może zwrócić się do Komendy Powiatowej Policji z prośbą o podjęcie odpowiednich działań w stosunku do ucznia, który nie realizuje obowiązku szkolnego lub do Sądu Rejonowego o wgląd w sytuację rodzinną dziecka. W przypadku ucznia pełnoletniego na wniosek wychowawcy, innego nauczyciela lub specjalisty Rada Pedagogiczna może skreślić ucznia z listy uczniów.

5. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI UŻYWANIA WULGARYZMÓW, POSŁUGIWANIA SIĘ AGRESJĄ SŁOWNĄ

1. Interwencja bezpośrednia - zwrócenie uwagi uczniowi.
2. Przekazanie informacji wychowawcy klasy
 - bezpośrednio,
 - wpis uwagi do dziennika.
3. Rozmowa wychowawcy z uczestnikami zajęcia, określenie przyczyn i skutków.
4. Przygotowanie przez ucznia lekcji wychowawczej nt. kultury języka itp.
5. Powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów) o zaistniałej sytuacji.
6. Zastosowanie kary statutowej.
7. Rozmowa wychowawcy z uczniem, jego rodzicem (prawnym opiekunem), jeśli zachodzi taka potrzeba w obecności pedagoga szkolnego/psychologa szkolnego – zobowiązanie rodzica (prawnego opiekuna) i agresywnego ucznia do podjęcia przez ucznia terapii w celu radzenia sobie z agresją.

6. PROCEDURA W PRZYPADKU UDZIAŁU UCZNIÓW W BÓJKACH, POBICIU

1. Interwencja bezpośrednia:
 - rozdzielenie bijących,
 - udzielenie pomocy medycznej poszkodowanym (jeśli jest taka potrzeba).
 - Jeśli zaistnieje taka potrzeba wezwanie służb medycznych.
2. Poinformowanie o zdarzeniu Dyrektora.
3. Poinformowanie o zdarzeniu wychowawcy klasy:
 - pośrednio poprzez wpis uwagi do dziennika,
 - wpis uwagi do dziennika.
4. Interwencja wychowawcy:
 - rozmowa wychowawcy z uczniami – ustalenie powodu bójki,
 - wysłuchanie wszystkich osób biorących udział w bójce, a także świadków zdarzenia,
 - skierowanie uczestników bójki do pedagoga szkolnego/psychologa szkolnego w celu znalezienia przyczyn takich zachowań,
 - poinformowanie o wydarzeniu rodziców (prawnych opiekunów) uczniów biorących udział w bójce.
5. Ustalenie kary dla uczestników w porozumieniu z rodzicami (prawnymi opiekunami) i Dyrektorem.
6. Rozmowa wychowawcy, pedagoga szkolnego/psychologa szkolnego, rodzica (prawnego opiekuna) i ucznia – uczestnika bójki – zobowiązanie do podjęcia terapii radzenia sobie z agresją.
7. W klasach, gdzie wystąpił fakt bójki przeprowadzenie lekcji na temat:
 - „Radzenia sobie z agresją”,
 - „Dlaczego pozwalamy na agresję – syndrom świadka”.

7. PROCEDURA W PRZYPADKU PALENIA PAPIEROSÓW, E-PAPIEROSÓW LUB ZAŻYWANIA TABAKI W SZKOLE

1. Interwencja bezpośrednia – przerwanie złego zachowania.
2. Poinformowanie wychowawcy klasy o fakcie palenia papierosów przez ucznia
 - bezpośrednio,
 - pośrednio poprzez wpis uwagi do dziennika.
3. Interwencja wychowawcy
 - rozmowa z uczniem- uświadomienie uczniowi, że wybrał najgorszy sposób radzenia sobie z problemami,

- powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów),
 - zastosowanie kary regulaminowej,
 - zlecenie uczniowi przygotowanie materiałów o szkodliwości palenia oraz zaprezentowanie ich na forum klasy podczas lekcji wychowawczej
4. W sytuacji powtarzającej się skierowanie ucznia na rozmowę do pedagoga/psychologa oraz powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów).
 5. W przypadku uporczywie powtarzającej się sytuacji skierowanie ucznia na rozmowę dyscyplinującą do Dyrektora szkoły lub wicedyrektora.
 6. Prowadzenie działań profilaktycznych:
 - pogadanki na lekcjach wychowawczych na temat:
 - radzenia sobie z napięciem emocjonalnym,
 - sposoby radzenia sobie ze stresem,
 - propagowanie zdrowego stylu życia,
 - pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych,
 - trudności pozbycia się nałogu.
 - szkodliwości palenia papierosów
 - prowadzenie na terenie szkoły akcji propagujących zdrowy styl życia.

8. PROCEDURA W PRZYPADKU, GDY UCZEŃ ZNAJDUJE SIĘ POD WPLYWEM ALKOHOLU, NARKOTYKÓW, DOPALACZY

1. Interwencja bezpośrednia – odizolowanie ucznia od innych uczniów, ze względów bezpieczeństwa nie pozostawianie go samego: stworzenie warunków, w których nie będzie zagrożone życie ani zdrowie ucznia.
2. Poinformowanie o zaistniałej sytuacji wychowawcy klasy.
3. W przypadku, gdy uczeń swoim zachowaniem i stanem zdrowia stwarza zagrożenie dla swego życia lub zdrowia innych osób, nauczyciel wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości i udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie Dyrektora szkoły.
5. Powiadamia telefonicznie rodziców (prawnych opiekunów) i zobowiązuje ich w trybie natychmiastowym do odebrania dziecka ze szkoły.
6. Gdy rodzice (prawni opiekunowie) odmawiają przyjscia do szkoły bądź kontakt z nimi jest niemożliwy, albo zachowanie nieletniego przed przybyciem rodziców (prawnych opiekunów) daje powody do interwencji policji, Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji.
7. **W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla**

osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz Sąd Rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.

8. W porozumieniu z policją – specjalistą ds. nieletnich szkoła uzgadnia sposób dalszego postępowania wobec ucznia bądź jego rodziców (prawnych opiekunów).
9. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.
10. Zastosowanie kary statutowej.

9. PROCEDURA W PRZYPADKU, GDY PRACOWNIK SZKOŁY ZNAJDUJE NA TERENIE SZKOŁY ALKOHOL

1. Pracownik szkoły umieszcza znaleziony alkohol w depozycie u Dyrektora szkoły.
2. Dyrektor szkoły (i/lub zastępca), pedagog (i/lub psycholog), ewentualnie wychowawca, próbują ustalić, kto wniósł alkohol na teren szkoły.
3. Alkohol zostaje zniszczony komisyjnie w składzie: Dyrektor szkoły, przedstawiciel Rady Pedagogicznej, członek Samorządu Uczniowskiego lub przekazany rodzicowi (prawnemu opiekunowi) ucznia, który przyniósł alkohol do szkoły.
4. Jeśli zostało ustalone, kto wniósł alkohol na teren szkoły i uczeń ten nie znajduje się pod wpływem alkoholu, powiadamia się o tym fakcie wychowawcę ucznia.
5. Jeśli zostało ustalone, kto wniósł alkohol na teren szkoły i uczeń ten nie znajduje się pod wpływem alkoholu, powiadamia się o tym fakcie rodziców (prawnych opiekunów) ucznia.
6. W sytuacji, gdy w zdarzeniu bierze udział większa liczba uczniów (np. przebywają w tym samym miejscu, w którym znaleziono alkohol i uczniowie ci nie znajdują się pod wpływem alkoholu, powiadamia się o tym fakcie wychowawców.
7. Zastosowanie kary statutowej.

10. PROCEDURA W PRZYPADKU, GDY PRACOWNIK SZKOŁY ZNAJDUJE NA TERENIE SZKOŁY SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ WYGLĄDEM NARKOTYK:

1. Pracownik szkoły zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu Dyrektora szkoły i wzywa policję. Po przyjeździe policji, niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.
3. Przeprowadzenie rozmowy dyscyplinującej oraz zastosowanie kary statutowej.

11. PROCEDURA W PRZYPADKU, GDY PRACOWNIK SZKOŁY PODEJRZEWA, ŻE UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ NARKOTYK:

1. Pracownik szkoły w obecności innej osoby (wychowawca, Dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia Dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich w trybie natychmiastowym.
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, Dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
5. Zastosowanie kar statutowych.

12. PROCEDURA W PRZYPADKU KRADZIEŻY NA TERENIE SZKOŁY

1. Sytuacja, gdy uczeń zostanie złapany na „gorącym uczynku”.
 - A. Powiadomienie wychowawcy klasy i Przekazanie sprawy Dyrektorowi.
 - B. Przekazanie informacji Dyrektora szkoły, o okolicznościach czynu, świadków.
 - C. Powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i wezwanie ich do szkoły.
 - D. Powiadomienie przez Dyrektora policji.
 - E. Zabezpieczenie dowodów odstępstwa.
 - F. Zastosowanie wobec ucznia kary regulaminowej.
2. Sytuacja, gdy został zgłoszony nauczycielowi fakt kradzieży
 - A. Powiadomienie Dyrektora szkoły.
 - B. Powiadomienie wychowawcy, pedagoga szkolnego/psychologa szkolnego.
 - C. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
 - D. W zależności od sytuacji powiadomienie policji.
 - E. Zabezpieczenie dowodów przestępstwa.
3. Postępowanie wobec ucznia, który stał się ofiarą
 - A. Jeżeli uczeń doznał obrażeń ciała – udzielenie pierwszej pomocy, wezwanie lekarza.
 - B. Powiadomienie wychowawcy i Dyrektora szkoły.
 - C. Wezwanie policji, jeśli istnieje konieczność zabezpieczenia śladów przestępstwa.
 - D. Powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów) ucznia.
 - E. Ustalenie okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia. Udzielenie pomocy psychologicznej bądź zobowiązanie rodziców (prawnych opiekunów) do udania się do specjalisty.

W każdym przypadku wychowawca powiadamia na zebraniu rodziców (prawnych opiekunów) o zaistniałej sytuacji. Na godzinie wychowawczej przeprowadza rozmowy z uczniami, pogadanki na temat kradzieży, przestępstwa. Zorganizowanie spotkania z policjantem.

13. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WANDALIZMU

1. Interwencja bezpośrednia – przerwanie złego zachowania
2. Poinformowanie o zdarzeniu Dyrektora szkoły i wychowawcy klasy
 - bezpośrednio
 - pośrednio poprzez wpis uwagi do dziennika
3. Interwencja wychowawcy klasy:
 - rozmowa z uczniem w celu rozpoznania przyczyn zachowania.
 - wezwanie do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia,
 - poinformowanie rodziców (prawnych opiekunów) i uczniów o konsekwencjach wandalizmu (materialnych i społecznych, obniżonej oceny z zachowania) i zastosowanie kary statutowej.
4. Ustalenie wspólnie z rodzicami (prawnymi opiekunami) i uczniem sposobu naprawienia wyrządzonych szkód lub uiszczenie opłaty za ich naprawę.
5. Zobowiązanie rodzica (prawnego opiekuna) i ucznia do podjęcia pracy nad eliminacją wandalizmu z zachowania.
6. Przeprowadzenie lekcji wychowawczej na temat szacunku dla dobra wspólnego.
7. Zastosowanie kary statutowej.

W przypadku, gdy brak jest sprawcy:

1. Poinformowanie przez Dyrektora szkoły uczniów klasy, która mogła dokonać aktu wandalizmu o konieczności ujawnienia sprawcy lub zobowiązanie do pokrycia pełnego kosztu naprawy.

14. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIÓW, KTÓRZY POSŁUŻYLI SIĘ KŁAMSTWEM, DOPUŚCILI SIĘ OSZUSTWA, SFALSZOWALI DOKUMENTY SZKOLNE

Kłamstwa, oszustwa

1. Konfrontacje z osobami zainteresowanymi.
2. Wezwanie rodziców (prawnych opiekunów) – informacja o zaistniałym zachowaniu.
3. Zastosowanie kary statutowej.

Falszowanie dokumentów szkolnych

1. Konfrontacje.
2. Wezwanie rodziców (prawnych opiekunów) do szkoły – informacja o zaistniałym zachowaniu.

3. Zastosowanie kary statutowej.
4. Skreślenie z listy uczniów lub oddanie sprawy do Sądu Rodzinnego.

15. PROCEDURA W PRZYPADKU ZASTRASZANIA, WYMUSZANIA, WYWIERANIA PRESJI

Interwencja bezpośrednia – przerwanie złego zachowania

Działania wobec ofiary

1. Rozmowa z ofiarą w celu udzielenia wsparcia.
2. Poinformowanie o zaistniałym zdarzeniu Dyrektora, wychowawcy klasy i pedagoga szkolnego/psychologa szkolnego.
3. Wezwanie rodziców (prawnych opiekunów) dziecka ofiary w celu nawiązania współpracy. Skierowanie ucznia do pedagoga szkolnego lub psychologa na terapię dla ofiar przemocy.

Działania wobec sprawcy

1. Rozmowa wychowawcy i pedagoga szkolnego/psychologa szkolnego w celu uświadomienia konsekwencji prawnych, społecznych i psychologicznych czynu.
2. Wezwanie rodziców (prawnych opiekunów) dziecka sprawcy:
 - poinformowanie ich o zaistniałym fakcie,
 - podjęcie próby nawiązania współpracy w resocjalizacji ucznia,
 - poinformowanie o zastosowanej karze statutowej.
3. Skierowanie sprawcy na terapię do placówki specjalistycznej.
4. Podjęcie przez ucznia działań społecznie akceptowalnych na rzecz środowiska szkolnego lub społeczności lokalnej.
5. Stała obserwacja zachowania się ucznia (arkusz obserwacyjny).
6. Po zasięgnięciu opinii Samorządu Uczniowskiego i zwołaniu Rady Pedagogicznej Dyrektor szkoły może postawić wniosek o skierowanie sprawy do Sądu Rodzinnego (uczeń niepełnoletni) lub skreśleniu ucznia z listy uczniów szkoły (uczeń pełnoletni).

16. PROCEDURA W PRZYPADKU ATAKU W STOSUNKU DO NAUCZYCIELA (AGRESJA SŁOWNNA, WULGARYZMY)

1. Interwencja bezpośrednia – zwrócenie uwagi uczniowi na niewłaściwe zachowanie, przerwanie złego zachowania.
2. Powiadomienie Dyrektora szkoły, wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego/psychologa szkolnego o zaistniałym fakcie agresji.
3. Powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów) ucznia – sprawcy o zachowaniu dziecka.
4. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
5. Rozmowa uczeń – rodzic (prawny opiekun) – nauczyciel – Dyrektor celem ustalenia przyczyny takiego zachowania, sposobu naprawienia relacji z nauczycielem, uświadomienie konieczności pracy nad zmianą zachowania ucznia.
6. Zastosowanie kary statutowej.
7. Zlecenie uczniowi prac dodatkowych np. opracowanie referatu „*Kultura języka*” oraz wygłoszenie go na forum klasy.

17. PROCEDURA W PRZYPADKU AGRESJI FIZYCZNEJ W STOSUNKU DO NAUCZYCIELA

1. Interwencja bezpośrednia – przerwanie złego zachowania.
2. Poinformowanie o zaistniałej sytuacji Dyrektora, wychowawcy, pedagoga szkolnego/psychologa szkolnego.
3. Wezwanie do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia – agresora (natychmiastowe stawiennictwo)
Jeśli doszło do uszkodzenia ciała nauczyciela:
4. Udzielenie pomocy medycznej i psychologicznej poszkodowanemu,
 - Zabezpieczenie dowodów przestępstwa i świadków zdarzenia,
 - Powiadomienie policji i jeśli zajdzie taka potrzeba wezwanie służb medycznych.
 - Po zasięgnięciu opinii Samorządu Uczniowskiego i zwołaniu Rady
5. Pedagogicznej Dyrektor szkoły może postawić wniosek o skierowanie sprawy do Sądu Rodzinnego (uczeń niepełnoletni) lub skreśleniu ucznia z listy uczniów szkoły (uczeń pełnoletni).

18.PROCEDURA W PRZYPADKU AGRESJI FIZYCZNEJ W STOSUNKU DO UCZNIA

Procedura postępowania jest uruchamiana przez osobę, która zauważyła przedmiotowe zachowanie lub której je zgłoszono. O stopniu zaawansowania procedury i podejmowanych krokach decyduje dyrektor szkoły, a w przypadku jego nieobecności wicedyrektor lub pedagog szkolny. Czynnościami podejmowanymi w trakcie realizacji procedury kieruje wychowawca lub osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły. Każdy nauczyciel lub uczeń ma obowiązek reagować w przypadku zauważenie aktu agresji.

Sposób postępowania:

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który zauważy, że uczeń dopuszcza się fizycznej lub psychicznej agresji/przemocy wobec innego ucznia, lub dowie się o tym z innego źródła, informuje o tym fakcie wychowawcę klasy. Jeśli jest świadkiem takiego zachowania, niezwłocznie interweniuje, upomina ucznia będącego sprawcą agresji i zapewnia bezpieczeństwo uczestnikom zdarzenia. W razie potrzeby prosi o pomoc innego pracownika szkoły.
2. Wychowawca przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z uczniem, uświadamiając mu nieodpowiednie zachowanie. W razie potrzeby wychowawca zawiadamia pedagoga szkolnego lub psychologa, który rozmawia (pojedynczo) z osobą poszkodowaną, sprawcą przemocy oraz ze świadkami zdarzenia, zbierając od nich przydatne informacje oraz udzielając poszkodowanym i świadkom psychicznego wsparcia w związku z przemocą, której doświadczyli. Informacje te przekazuje wychowawcy ucznia, który dopuścił się przemocy, a także wychowawcy ucznia poszkodowanego oraz świadków. Zarówno wychowawcy, jak i pedagog/psycholog wykorzystują te informacje do udzielenia adekwatnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej wszystkim uczniom uczestniczącym w zdarzeniu oraz przekazują je dalej wyłącznie uprawnionym osobom (zasada poufności).
3. Żadne z zachowań świadka nie jest obojętne w procesie przemocy. Każdy świadek albo pomaga ofierze, utrudniając prześladowanie, albo ułatwia dręczenie i tym samym wspiera sprawcę. Te dwa aspekty należy rozważyć w toku sprawy.
4. Jeśli jest to pierwszy ujawniony incydent związany z agresją/przemocą ze strony danego ucznia i incydent nie był drastyczny, wychowawca:
 1. udziela uczniowi upomnienia i wpisuje je do dziennika Librus,
 2. informuje ucznia o kolejnych krokach, jakie zamierza podjąć w jego sprawie, oraz o dalszych konsekwencjach, jakie mu grożą w razie powtarzania agresywnych zachowań,

3.przeprowadza z uczniem indywidualną rozmowę interwencyjną na temat przemocy rówieśniczej, starając się jednocześnie ocenić przyczyny zachowania ucznia i rozmiary problemu, a także zobowiązuje ucznia do poprawy zachowania i wspólnie z nim szuka sposobu zadośćuczynienia poszkodowanemu uczniowi, po czym nadzoruje realizację ustalonego zadośćuczynienia przez ucznia,

4.w razie potrzeby informuje rodziców/opiekunów ucznia o incydencie oraz uzyskuje od nich przydatne informacje na temat sytuacji i zachowania ucznia poza szkołą.

5. Jeśli uczeń ponownie dopuszcza się agresji/przemocy, wychowawca:

1.postępuje jak w kroku 3 pkt 1-2,

2.informuje o sytuacji pedagoga szkolnego, który przeprowadza z uczniem indywidualną rozmowę interwencyjną na temat przemocy rówieśniczej,

3.informuje rodziców/opiekunów ucznia o incydencie i wzywa ich do szkoły na rozmowę,

4.podczas rozmowy wspólnie z rodzicami/opiekunami ucznia rozważa możliwe przyczyny agresywnego zachowania ucznia, uzyskuje od nich przydatne informacje na temat sytuacji i zachowania ucznia poza szkołą oraz informuje ich o konsekwencjach, jakie grożą uczniowi w razie ponawiania agresywnych zachowań,

5.wyciąga wobec ucznia konsekwencje przewidziane statucie szkoły.

6. W razie wystąpienia dalszych agresywnych zachowań ucznia wychowawca:

1.postępuje jak w kroku 3 pkt 1-2,

2.pisemnie informuje o sytuacji pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły,

3.telefonicznie lub pisemnie informuje rodziców/opiekunów ucznia o incydencie i wzywa ich do szkoły na rozmowę wraz z dzieckiem,

4.podczas rozmowy wspólnie z uczniem, jego rodzicami/opiekunami oraz pedagogiem rozważa możliwe przyczyny agresywnych zachowań ucznia, zobowiązuje go do właściwego zachowania oraz informuje o konsekwencjach, jakie mu grożą w razie ponawiania agresywnych zachowań,

5.wyciąga wobec ucznia konsekwencje przewidziane w statucie szkoły.

6a. Uczeń otrzymuje pisemne upomnienie dyrektora szkoły.

6b. Jeśli wychowawca stwierdzi taką potrzebę, on sam lub pedagog/psycholog przeprowadza w klasie profilaktyczną lekcję wychowawczą poświęconą przemocy rówieśniczej .

7. Jeśli uczeń nadal dopuszcza się agresywnych zachowań bądź też jego zachowanie (nawet jeśli ujawniono je po raz pierwszy) miało drastyczny charakter, wychowawca:

1. postępuje jak w kroku 3 pkt 1-2,
2. pisemnie informuje o sytuacji pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły,
3. telefonicznie oraz pisemnie (listem poleconym) informuje rodziców/opiekunów ucznia o sytuacji, udziela im upomnienia i wzywa ich wraz z dzieckiem do szkoły na rozmowę z udziałem pedagoga szkolnego/ psychologa (a w razie potrzeby także dyrektora szkoły),

4. podczas rozmowy rozważane są przyczyny agresywnych zachowań ucznia oraz możliwości udzielenia mu pomocy (w tym skierowanie do poradni psychologiczno-pedagogicznej). Następnie między uczniem, wychowawcą a rodzicami/opiekunami, w obecności pedagoga szkolnego (a w razie potrzeby także dyrektora szkoły), spisywany jest kontrakt zobowiązujący ucznia do podporządkowania się zapisom kontraktu, a jego rodziców/opiekunów – do szczególnego nadzoru nad dzieckiem i współpracy ze szkołą, a także określający formy długofalowej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, jakiej szkoła udzieli uczniowi. Ponadto wychowawca informuje ucznia oraz jego rodziców/opiekunów o konsekwencjach, jakie mu grożą w razie dalszych agresywnych zachowań, wyciąga wobec ucznia konsekwencje przewidziane w regulaminie szkoły, powiadamia o agresywnym zachowaniu ucznia kuratora sądowego – jeśli uczeń pozostaje pod nadzorem kuratora.

7a. Uczeń otrzymuje pisemną naganę dyrektora szkoły. Jeśli stan poszkodowanego ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia lub życia, pracownik szkoły niezwłocznie wzywa lekarza lub pogotowie, o czym powiadamia dyrektora szkoły. O zaistniałej sytuacji wychowawca informuje telefonicznie rodziców/opiekunów ucznia i prosi ich o przybycie do szkoły. Uczniowi należy udzielić też wsparcia emocjonalnego.

Jeśli zachowanie ucznia miało charakter czynu zabronionego, pracownik szkoły lub uczeń będący jego świadkiem lub posiadający na jego temat wiarygodne informacje z innego źródła informuje dyrektora, który zawiadamia policję. Jeśli konieczna jest niezwłoczna interwencja policji, pracownik wzywa policję, o czym powiadamia dyrektora szkoły. O zaistniałej sytuacji wychowawca informuje telefonicznie rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawienia się w szkole.

19. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI WYSTĄPIENIA NIEPOKOJĄCYCH ZACHOWAŃ SEKSUALNYCH UCZNIÓW W SZKOLE

1. Powiadomienie przez nauczyciela lub innego pracownika szkoły wychowawcy klasy i/lub pedagoga/psychologa szkolnego o przypadkach niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole (gdy uczeń przekazuje nauczycielowi informację o niepokojących zachowaniach seksualnych innego ucznia, konieczne jest zapewnienie mu anonimowości w celu uniknięcia ewentualnej przemocy/odwetu);
2. przeprowadzenie przez wychowawcę lub pedagoga/psychologa szkolnego rozmowy z uczniem oraz poinformowanie o zaistniałym zdarzeniu rodziców ucznia;
3. zobowiązanie rodziców przez wychowawcę lub pedagoga/psychologa szkolnego do szczególnego nadzoru nad dzieckiem oraz ustalenie z nimi dalszego postępowania, w przypadku gdy rozmowa z uczniem okazuje się niewystarczająca do zmiany jego zachowania;
4. w sytuacji, kiedy rodzice odmawiają współpracy lub nie reagują na wezwanie do pojawienia się w szkole, a szkoła wykorzystwała dostępne jej metody oddziaływań i zachowanie ucznia nie zmienia się, pisemne powiadomienie przez dyrektora szkoły wydziału rodzinnego i nieletnich sądu rejonowego oraz wydziału ds. nieletnich policji;
5. powiadomienie przez pedagoga/psychologa szkolnego, w porozumieniu z dyrektorem, najbliższej jednostki policji (po uprzednim zawiadomieniu o zajściu rodziców/opiekunów prawnych ucznia), w przypadku, gdy zachowanie ucznia świadczy o możliwości popełnienia przez niego przestępstwa (np. gwałtu); sporządzenie notatki służbowej na temat całego zdarzenia przez pedagoga/psychologa szkolnego.

20. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU OTRZYMANIA INFORMACJI O CYBERPRZEMOCY

Cyberprzemoc przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych (Internet oraz telefony komórkowe). Podstawowe formy zjawiska to nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli, jak również obraźliwe, agresywne komentowanie, a także wypowiedzianie się wrogo na temat danej osoby, grupy społecznej. Do działań określanych mianem cyberprzemocy wykorzystywane są głównie: poczta elektroniczna,

czaty, komunikatory, strony internetowe, blogi, serwisy społecznościowe, grupy dyskusyjne, serwisy SMS i MMS.

1. Osoba posiadająca informacje na temat cyberprzemocy (np. uczeń, nauczyciel, pracownik, rodzic) przekazuje wiadomość wychowawcy klasy (w wypadku jego nieobecności innemu nauczycielowi), który zawiadamia o fakcie pedagoga szkolnego/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
2. Pedagog szkolny/psycholog szkolny i wychowawca w oparciu o uzyskane informacje ustalają dane pokrzywdzonego oraz świadków i – o ile to możliwe – sprawcy cyberprzemocy.
3. Zespół dokonuje analizy sytuacji i podejmuje decyzję dotyczącą dalszego postępowania.
4. W uzasadnionych przypadkach w procedurę włącza się nauczyciela informatyki, który pomaga zabezpieczyć wszystkie dowody i/lub ustalić tożsamość sprawcy cyberprzemocy.
5. Wszystkie dowody zastosowanej cyberprzemocy (np. wiadomości tekstowe, zdjęcia, filmy, archiwa komunikatorów lub całe wiadomości mailowe) zbiera wychowawca wraz z pedagogiem/psychologiem.
6. W sytuacji, kiedy sprawca został ustalony, a materiały związane z cyberprzemocą rozpowszechnione, wychowawca w porozumieniu z pedagogiem/psychologiem, podejmuje działania na rzecz natychmiastowego przerwania aktu cyberprzemocy. Kontaktuje się w tym celu z rodzicami sprawcy i żąda natychmiastowego podjęcia działań zmierzających do całkowitego usunięcia wszystkich treści hejterskie, czy mające znamiona cyberprzemocy. Jeśli rodzic sprawcy odmawia współpracy, wychowawca ma podstawę do zawiadomienia o tym fakcie sąd rodzinny.
7. Gdy ustalenie sprawcy nie jest możliwe, należy skontaktować się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów. Do podjęcia takiego działania zobowiązuje administratora serwisu art. 14 Ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.
8. W przypadku, gdy zostało złamane prawo, a sprawca nie jest uczniem szkoły lub nie udało się ustalić jego tożsamości, dyrektor szkoły kontaktuje się z policją.
9. Pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowy z ofiarą, świadkami i sprawcami incydentu w taki sposób, by nie doszło do konfrontacji poszkodowanego i świadków ze sprawcą cyberprzemocy.
10. Postępowanie powinno być prowadzone w sposób dyskretny i poufny.
11. W przypadku, gdy sprawca cyberprzemocy jest uczniem szkoły, pedagog/psycholog szkolny podejmuje następujące działania:

- a) przeprowadza z uczniem rozmowę, której celem jest ustalenie okoliczności zajścia, wyjaśnienie przyczyn i poszukanie rozwiązania sytuacji konfliktowej;
 - b) sprawca powinien otrzymać jasny i zdecydowany komunikat o tym, że szkoła nie akceptuje żadnych form przemocy;
 - c) omawia z uczniem skutki jego postępowania i informuje o konsekwencjach, które mogą zostać wobec niego zastosowane;
 - d) zobowiązuje sprawcę do zaprzestania swojego działania i usunięcia szkodliwych materiałów;
 - e) ustala ze sprawcą sposób zadośćuczynienia wobec ofiary cyberprzemocy.
12. Jeśli w zdarzeniu brała udział większa grupa uczniów, należy rozmawiać z każdym z nich z osobna, zaczynając od lidera grupy.
13. Wychowawca informuje rodziców sprawcy i ofiary o zaistniałej sytuacji oraz przedstawia zasady dalszego postępowania.
14. Po zakończeniu interwencji wychowawca wraz z osobą udzielającą pomocy monitorują sytuację ofiary i świadków sprawdzając, czy nie są wobec nich podejmowane dalsze działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy.
15. We współpracy z rodzicami sprawcy należy opracować projekt kontraktu, określającego zobowiązania sprawcy cyberprzemocy, rodziców i przedstawiciela szkoły oraz konsekwencje nieprzestrzegania przyjętych wymagań wraz z terminami realizacji zadań zawartych w umowie.
16. Wobec sprawcy cyberprzemocy szkoła stosuje kary zawarte w statucie szkoły, a następnie otrzymuje on pomoc psychologiczno – pedagogiczną w celu umożliwienia mu pracy nad zmianą szkodliwej postawy.
17. Podejmując decyzję o rodzaju kary, bierze się pod uwagę rozmiar i rangę szkody (np. czy materiał został upubliczniony w sposób pozwalający na dotarcie do niego wielu osobom, czy działanie było zaplanowane, a sprawca świadomy, rodzaj rozpowszechnianego materiału, czas trwania prześladowania, motywację sprawcy).
18. Ofiara cyberprzemocy otrzymuje w szkole pomoc psychologiczno – pedagogiczną, której celem jest zapewnienie uczniowi poczucia bezpieczeństwa oraz wypracowanie zasad zachowania, które zapobiegą eskalacji prześladowania.
19. Rodzice ofiary i sprawcy cyberprzemocy zostają poinformowani o podjętych działaniach szkoły i w miarę potrzeb otrzymują wsparcie oraz pomoc pedagoga/psychologa szkolnego.
20. Szkoła otacza opieką psychologiczno - pedagogiczną świadków zdarzenia uczestniczących w ustalaniu przebiegu zajścia.
21. Pedagog/psycholog/wychowawca - zobowiązani są do sporządzenia notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia.

Dokument powinien zawierać datę i miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział i opis ustalonego przebiegu wydarzeń.

22. Jeśli rozmowa przebiegała w obecności świadka (np. wychowawcy), powinien on podpisać notatkę po jej sporządzeniu.
23. Jeśli zostały zabezpieczone dowody cyberprzemocy, należy je również włączyć do dokumentacji pedagogicznej (wydruki, opis).
24. W sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania z pedagogiem/ psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów, dyrektor szkoły zwraca się do sądu rodzinnego z zawiadomieniem o podjęcie odpowiednich środków wynikających z ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.
25. W przypadku szczególnie drastycznych aktów agresji z naruszeniem prawa oraz przestępstw „ściganych z urzędu”, dyrektor szkoły zobowiązany jest zgłosić te fakty policji i do sądu rodzinnego.

21. PROCEDURA REAGOWANIA W PRZYPADKU BEZPRAWNEGO UŻYCIA CUDZEGO WIZERUNKU W SIECI

1. Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia:

- Wizerunek jest jednym z dóbr osobistych wymienionych w art. 23 Kodeksu cywilnego obok zdrowia, wolności, czci, swobody sumienia, nazwiska lub pseudonimu, tajemnicy korespondencji, nietykalności mieszkania, twórczości naukowej, artystycznej, wynalazczej i racjonalizatorskiej.
- Ochronę wizerunku gwarantuje także prawo autorskie. Art. 81 ust. 1 zd. 1 Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych stanowi, że: Rozpowszechnianie wizerunku wymaga zezwolenia osoby na nim przedstawionej.
- Naruszeniem tego prawa: jest bezprawne rozpowszechnianie wizerunku rozumiane jako publiczne udostępnianie, czy też stworzenie możliwości zapoznania się z wizerunkiem np. użytkownikom internetu (zwłaszcza upublicznienia zdjęcia/filmu ukazującego kolegę czy koleżankę w sposób prześmiewczy i poniżający).
- Opublikowanie czyjegoś zdjęcia bez zgody tej osoby może skutkować odpowiedzialnością cywilną i karną osoby, która takiej publikacji się dopuściła. Zgoda na publikowanie wizerunku powinna zostać wyrażona wprost, z pełną świadomością formy, w jakiej zostanie przedstawiony jej wizerunek, miejsca i czasu publikacji tego wizerunku, ewentualnego zestawienia jej wizerunku z innymi wizerunkami czy towarzyszącego publikacji komentarza.

- Osoba, której dobro osobiste zostało zagrożone, może żądać zaprzestania tego działania, o ile jest ono bezprawne i żądać, aby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Ofiara może też żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny (wg orzeczenia sądu).
2. Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów:
Należy zebrać informacje przede wszystkim o:
 - a) osobie dokonującej zgłoszenia, czy jest do tego uprawniona, tj. czy to jej wizerunek lub wizerunek osoby, która jest pod jej władzą rodzicielską, został naruszony bezprawnym działaniem,
 - b) okolicznościach zdarzenia,
 - c) możliwych dowodach, np. zrzut ekranu dokumentujący bezprawne użycie wizerunku.
 3. Identyfikacja sprawcy (-ów):
 - Dochodzenie naruszeń dóbr osobistych, w tym wizerunku, jest podejmowane z inicjatywy samego uprawnionego przed sądami. Natomiast w przypadku naruszeń stanowiących przestępstwo dodatkowo mogą być zaangażowane organy ścigania.
 4. Działania wobec sprawców zdarzenia ze szkoły/spoza szkoły:
 - Decyzja o dalszych krokach prawnych w sprawach o naruszenie dóbr osobistych, w tym wizerunku, należy do osoby, której wizerunek został bezprawnie użyty w internecie.
 - Szkoła, oprócz realizacji zapisów podstawy programowej związanych z prawem autorskim, realizuje na lekcjach wychowawczych tematykę związaną z bezpiecznym i przemyślanym udostępnianiem wizerunku w internecie, w tym przede wszystkim w mediach społecznościowych, aby zapobiec podobnym zdarzeniom w przyszłości.
 5. Działania wobec ofiar zdarzenia
Ofiarę zdarzenia, w szczególności jeśli wizerunek został bezprawnie użyty w sposób prześmiewczy i poniżający, należy objąć opieką pedagoga szkolnego.
 6. Działania wobec świadków
W przypadku gdy więcej osób wiedziało o bezprawnym użyciu wizerunku w sposób prześmiewczy lub poniżający, należy przeprowadzić z nimi rozmowy wychowawcze mające na celu uzmysłowienie im problemu i ukształtowanie w nich postawy sprzeciwu wobec podobnych działań.
 7. Współpraca z policją i sądami rodzinnymi
Decyzja o dalszych krokach prawnych w sprawach o naruszenie dóbr osobistych, w tym wizerunku, należy do ofiary. Szkoła może zaangażować się w spór, jeśli dotyczy

to sytuacji, w której bezprawnego użycia wizerunku dopuścił się uczeń wobec drugiego ucznia, np. w charakterze mediatora pomiędzy stronami w celu uniknięcia procesu sądowego.

8. Współpraca ze służbami społecznymi i placówkami specjalistycznymi

Informacje, szkolenia dla pracowników szkoły oraz pogadanki dla uczniów z zakresu świadomego i zgodnego z prawem użycia wizerunku innej osoby w Internecie.

22.NAGŁA NIEDYSPOZYCJA ZDROWOTNA UCZNIA

Nagła niedyspozycja zdrowotna ucznia: gorączka, dolegliwości żołądkowe, dolegliwości bólowe, duszności, krótkotrwałe omdlenia i zasłabnięcia.

1. Nauczyciel prowadzący zajęcia lub nauczyciel dyżurujący dokonuje wstępnej oceny sytuacji, zapewnia uczniowi opiekę i udziela pierwszej pomocy, a w razie potrzeby - poprzez wyznaczonego ucznia - wzywa pielęgniarkę szkolną.
2. Pielęgniarka określa stan zdrowia ucznia i w razie konieczności informuje rodziców ucznia oraz ustala dalszą opiekę nad uczniem.
3. W przypadku nieobecności pielęgniarki, nauczyciel powiadamia o zaistniałej sytuacji sekretariat szkoły. Osoba odbierająca informację powiadamia wychowawcę. Wychowawca rodziców oraz ustala sposób odebrania ucznia ze szkoły przez rodzica.
4. Do momentu odebrania ucznia przez rodzica lub, jeśli jest to konieczne – przyjazdu pogotowia ratunkowego - uczeń pozostaje pod opieką nauczyciela lub innej osoby wyznaczonej przez dyrektora szkoły.
5. W przypadku, gdy istnieje obawa, że zagrożone jest zdrowie i życie ucznia, nauczyciel wzywa pogotowie ratunkowe, zawiadamia dyrektora szkoły i rodziców ucznia.
6. Jeśli uczeń odczuwa niedyspozycję zdrowotną w pierwszej kolejności powinien zgłosić się do pielęgniarki szkolnej, następnie do wychowawcy, wicedyrektora i dyrektora.
7. Ucznia niepełnoletniego, który źle się czuje może odebrać ze szkoły tylko rodzic lub wyznaczona przez niego osoba pełnoletnia z rodziny (babcia, dziadek, ciocia itp.)
8. Jeśli jest konieczne przewiezienie ucznia do szpitala:
 - a) uczniowi w drodze do szpitala towarzyszy rodzic;
 - b) w przypadku niemożności udziału rodzica, uczniowi w drodze do szpitala towarzyszy
(w kolejności dyspozycyjności): wychowawca, pedagog szkolny/specjalny, psycholog
lub wyznaczony przez dyrektora inny pracownik szkoły.
9. Nauczyciel- świadek dokonuje wpisu w księdze wypadków, znajdującej się na portierni szkolnej.

23. INFORMACJA, ŻE UCZEŃ NIEPEŁNOLETNI SPOŻYWA ALKOHOL LUB INNE ŚRODKI W CELU WPROWADZENIA SIĘ W STAN ODURZENIA, UPRAWIA NIERZĄD, BĄDŹ PRZEJAWIA INNE ZACHOWANIA ŚWIADCZĄCE O DEMORALIZACJI

Demoralizacja: naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych (art.4 §1 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich).

1. Nauczyciel przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga lub psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
5. Podobnie, w sytuacji gdy, szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
6. Jeżeli zachowania świadczące o demoralizacji przejawia uczeń który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez wewnętrzny regulamin szkoły.
7. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 Kodeksu Postępowania Karnego, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

24.ZAKŁÓCANIE TOKU LEKCJI PRZEZ UCZNIĄ

Definicja: Poprzez zakłócenie toku lekcji należy rozumieć wszelkie działania uczniów uniemożliwiające normalną realizację zajęć dydaktycznych i wychowawczych (wulgarne zachowanie w stosunku do rówieśników lub nauczyciela, głośne rozmowy, spacery po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela itp.).

1. Jeżeli zachowanie pojedynczego ucznia lub kilku uczniów nie pozwala nauczycielowi na normalną realizację lekcji zawiadamia pedagoga szkolnego, a w przypadku gdy go nie zastanie, sekretariat szkoły. Sekretariat zobowiązany jest do natychmiastowego poinformowania dyrektora i pedagoga o zaistniałej sytuacji. Nauczyciel odnotowuje informacje na temat zachowania ucznia na lekcji, w dzienniku elektronicznym, w panelu uwagi.
2. Pedagóg szkolny zobowiązany jest do udania się do sali wskazanej przez nauczyciela i ustalenia przeszkadzających uczniów, a w razie konieczności do zabrania ich z sali lekcyjnej do odrębnego pomieszczenia np. do gabinetu pedagoga lub w uzasadnionych przypadkach do gabinetu dyrektora.
3. Pedagóg wraz z wychowawcą podejmuje działania wychowawczo- dyscyplinujące wobec uczniów, którzy przeszkadzali w prowadzeniu zajęć. pedagóg szkolny przeprowadza z uczniami rozmowę i ustala konsekwencje zachowania w zależności od popełnionego wykroczenia.
4. Jeżeli uczeń w rażący sposób naruszył zasady obowiązujące w szkole, pedagóg powiadamia dyrektora szkoły a wychowawca wzywa rodziców do natychmiastowego przybycia do szkoły.
5. Nie należy zakłócać toku lekcji innym nauczycielom (np. wychowawcom, których uczniowie popełnili wykroczenie).

25.PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z UCZNIEM, KTÓRY ZACHOWUJE SIĘ AGRESYWNIE WOBEC RÓWIEŚNIKÓW

1. Nauczyciel lub pracownik szkoły, który zaobserwował agresywne zachowanie ucznia wobec rówieśnika/ów (np. zaczepki, potrącanie, dokuczanie, agresję werbalną, niszczenie mienia) jest zobowiązany do natychmiastowej interwencji.
2. Niezwłocznie doprowadza uczestników zdarzenia do wychowawcy (w razie jego nieobecności do pedagoga, psychologa lub dyrektora szkoły) i przekazuje informację o zdarzeniu.
3. W każdym przypadku informacja musi zostać przekazana wychowawcy.
4. Wychowawca, pedagóg, psycholog lub dyrektor w obecności nauczyciela lub pracownika będącego świadkiem zdarzenia przeprowadza rozmowę wyjaśniającą

z uczniem, uświadamiając mu nieodpowiednie zachowanie, zwracając szczególną uwagę na to, by spowodować okazanie skruchy przez agresora, przeproszenie poszkodowanego i naprawienie ewentualnej szkody. Osoba przeprowadzająca rozmowę sporządza notatkę pisemną z zajęcia.

5. Wychowawca prosi rodziców/opiekunów o przybycie do szkoły – przekazuje informację o negatywnym zachowaniu dziecka, ustala sankcje w stosunku do sprawcy, zwracając uwagę na konieczność rozmowy rodziców/opiekunów z dzieckiem na temat przestrzegania praw człowieka, poszanowania jego godności i nietykalności, znaczenia budowania pozytywnych relacji międzyludzkich.
6. Po analizie sytuacji wychowawca może zorganizować spotkanie rodziców/opiekunów z pedagogiem i/lub psychologiem mające na celu ustalenie przyczyn zaburzonego zachowania ucznia i pomoc rodzicom/opiekunom w doborze właściwych metod
7. i technik wychowawczych oraz sposobów oddziaływania.
8. W przypadku utrzymywania się nieprawidłowych relacji ucznia z rówieśnikami (np. pobicia, zaczepianie itp.) pedagog lub psycholog w porozumieniu z rodzicami/opiekunami kieruje go na badania do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w celu otrzymania dalszych wskazówek dotyczących pracy z uczniem (ewentualnego jego uczestnictwa w zajęciach rozwijających kompetencje emocjonalno – społeczne).

26.PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELA Z UCZNIEM SPRAWIAJĄCYM TRUDNOŚCI WYCHOWAWCZE

1. Nauczyciel wychowawca ma obowiązek przeprowadzenia diagnozy sytuacji szkolnej i rodzinnej uczniów na początku roku szkolnego.
2. Nauczyciel podejmuje działania wychowawcze zmierzające do eliminacji trudności i rozwiązania problemów szkolnych ucznia.
3. Nauczyciel informuje rodzica o istniejących trudnościach i zapoznaje go ze swoim planem działań, jednocześnie zobowiązuje rodzica do rzetelnej współpracy.
4. Nauczyciel opracowuje plan naprawczy w celu przezwyciężenia trudności ucznia.
5. Pedagog szkolny lub specjalny wraz z psychologiem oraz wychowawcą przeprowadza diagnozę problemów wychowawczych i emocjonalnych ucznia.

Wychowawca występuje do rodzica o przeprowadzenie badań w Poradni Psychologiczno–Pedagogicznej, rzetelnie informując rodzica o znaczeniu opinii w dalszej edukacji ucznia.

27.PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PRÓB SAMOBÓJCZYCH I SAMOBÓJSTWA UCZNI

Postępowanie w przypadku stwierdzenia występowania u ucznia czynników wskazujących na zły zachowań samobójczych:

1. Do zachowań, które powinny zaniepokoić pracowników szkoły, należą:
 - a. mówienie wprost lub pośrednio o samobójstwie;
 - b. pisanie listów pożegnalnych;
 - c. przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania;
 - d. mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku możliwości wyjścia z sytuacji;
 - e. okaleczanie się, autoagresja;
 - f. długotrwały stan smutku, przygnębienie;
 - g. pozbywanie się osobistych i ważnych dla ucznia przedmiotów;
 - h. izolowanie się, zamykanie w sobie;
 - i. rezygnacja z zajęć, w które dotychczas był uczeń zaangażowany.
2. Każdy, kto zauważył niepokojące zachowania, zobowiązany jest zgłosić swoje obserwacje pedagogowi szkoły, wychowawcy klasy.
3. Po odebraniu zgłoszenia wychowawca ucznia wraz z pedagogiem szkolnym dokonują diagnozy zgłoszenia oraz sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia. Sporządzają odpowiedni dokument.
4. Jeżeli wychowawca i pedagog szkolny uznają, że zachodzi taka potrzeba, kontaktują się z rodzicami/opiekunami ucznia w celu ustalenia przyczyny niepokojących zmian w zachowaniu ucznia.
5. Jeżeli wspólne ustalenia potwierdzają obawy o zagrożenie, informacja, w formie pisemnej, zgłaszana jest dyrektorowi szkoły.
6. Wraz z rodzicami ustalane są zasady postępowania wobec ucznia: sposób i zakres kontaktów z rodzicami, forma pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie szkoły lub poza nią.

Postępowanie w przypadku posiadania informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, innych uczniów, rodziny, osób postronnych):

1. Pracownik, który otrzymał informację o zamiarze popełnienia samobójstwa przez ucznia, stara się natychmiast odnaleźć ucznia i obowiązkowo powiadamia wychowawcę klasy i pedagoga szkolnego.
2. Po odnalezieniu ucznia nie pozostawia go samego, lecz przeprowadza w ustronne,

bezpieczne miejsce.

3. Wychowawca klasy natychmiastowo informuje o sytuacji dyrektora szkoły.
4. Po zdiagnozowaniu sytuacji wychowawca i pedagog szkolny informują o zaistniałej sytuacji rodziców/ opiekunów prawnych ucznia.
5. Dziecko należy przekazać pod opiekę rodziców/ opiekunów prawnych, a jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa - odpowiednim instytucjom.
6. Uczeń powinien natychmiast zostać objęty indywidualną opieką psychologiczną, pedagogiczną na terenie szkoły i terapeutyczną poza szkołą.
7. Jeżeli wychowawca klasy, pedagog szkolny i psycholog uznają, że zachodzi konieczność skontaktowania się z psychiatrą, wskazują taką drogę rodzicom/ opiekunom prawnym.
8. Pedagog, psycholog szkoły w porozumieniu z wychowawcą klasy przygotowuje dalszą strategię działania, wskazane, ale nieobowiązkowe - w oparciu o zalecenia specjalisty, które mają na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole a także atmosfery życzliwości i wsparcia. Poza tym przekazuje rodzicom/ opiekunom prawnym informację o możliwości uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.
9. Strategia działań zaplanowana przez szkołę omawiana jest na spotkaniu z rodzicami/ opiekunami prawnymi. Po omówieniu strategii spisywany jest protokół spotkania zawierający ustalenia, który podpisują wszystkie osoby uczestniczące w spotkaniu.

Postępowanie w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej poza terenem szkoły:

1. Jeżeli próba samobójcza ma miejsce poza terenem szkoły, rodzic poinformował o zajściu szkołę, dyrektor szkoły lub pedagog szkolny przekazuje rodzicom/opiekunom prawnym informację dot. pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
2. O próbie samobójczej dyrektor szkoły informuje Radę Pedagogiczną pod rygorem tajemnicy służbowej, w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich pracowników pedagogicznych.
3. Pedagog, psycholog szkoły w porozumieniu z wychowawcą klasy przygotowuje dalszą strategię działania, wskazane, ale nieobowiązkowe - w oparciu o zalecenia specjalisty, które mają na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole a także atmosfery życzliwości i wsparcia. Poza tym przekazuje rodzicom/ opiekunom prawnym informację o możliwości uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.
4. Strategia działań zaplanowana przez szkołę omawiana jest na spotkaniu z rodzicami/

opiekunami prawnymi. Po omówieniu strategii spisywany jest protokół spotkania zawierający ustalenia, który podpisują wszystkie osoby uczestniczące w spotkaniu.

Postępowanie w przypadku śmierci samobójczej ucznia:

1. W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor szkoły informuje organ prowadzący szkołę oraz organ sprawujący nadzór pedagogiczny.
2. Pedagog szkolny/ psycholog, wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom w szkole.

Postępowanie w przypadku powrotu ucznia do szkoły po powziętej próbie samobójczej lub dłuższym pobycie w szpitalu (zaburzenia psychiczne):

1. Warunkiem powrotu ucznia do szkoły (po powziętej próbie samobójczej lub dłuższym pobycie w szpitalu - zaburzenia psychiczne, emocjonalne) jest dostarczenie informacji/ zaświadczenia od lekarza specjalisty o braku przeciwwskazań do uczenia się dziecka na terenie szkoły w grupie klasowej.
2. Pedagog, psycholog szkoły w porozumieniu z wychowawcą klasy przygotowuje dalszą strategię działania, wskazane, ale nieobowiązkowe - w oparciu o zalecenia specjalisty (psychiatry), które mają na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole a także atmosfery życzliwości i wsparcia.
3. Strategia działań zaplanowana przez szkołę omawiana jest na spotkaniu z rodzicami/ opiekunami prawnymi. Po omówieniu strategii spisywany jest protokół spotkania zawierający ustalenia, który podpisują wszystkie osoby uczestniczące w spotkaniu.
4. W przypadku zaistniałych przesłanek mogących świadczyć o pogorszeniu stanu zdrowia rodzic/opiekun prawny po uzyskaniu takiej informacji ze szkoły, ma obowiązek odebrać dziecko ze szkoły i udać się do odpowiedniego specjalisty.
5. Przy każdej kolejnej interwencji szkoła wymaga od rodzica/opiekuna prawnego przedstawienia zaświadczenia od lekarza o braku przeciwwskazań do kontynuowania nauki w szkole.

W sytuacjach trudnych wychowawczo nie opisanych w powyższym dokumencie sposób postępowania ustala Dyrektor szkoły.